

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/153/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216216510
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4216216510.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtina 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, v konaní zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, proti žalovanej: K., v konaní zastúpenej W. A., bytom E. XXXX/XX, J., o zaplatenie sumy 2.739,60 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 14Csp/162/2016- 62 zo dňa 12. februára 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.739,60 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 2.769,60 eura od 25.10.2013 do 3.10.2016, úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 2.759,60 eura od 4.10.2016 do 2.11.2016, úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 2.749,60 eura od 3.11.2016 do 25.11.2016, úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 2.739,60 eura od 26.11.2016 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania 100%. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 497, §499 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1,2, § 53 ods. 1,5, § 100 ods. 1 § 101, § 103 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, § 9 ods. 1,2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Zo zisteného skutkového mal za preukázané, že žalovaná dňa 18.7.2012 podala právnemu predchodcovi žalobcu žiadosť o poskytnutie najľahšej pôžičky vo výške 3.000 eur, ktorá mala byť splatená 60 splátkami po 93,56 eura mesačne. Celkové náklady spojené s pôžičkou boli v žiadosti vyčíslené na sumu vo výške 2.613,60 eura a teda žalovaná mala titulom pôžičky uhradiť celkove sumu 5.613,60 eura. Ročná úroková sadzba bola v žiadosti ustálená vo výške 32 % ročne, RPMN vo výške 32 % pri priemernej RPMN vo výške 21,68 %. K uzavretiu zmluvy došlo dňa 18.7.2012 akceptovaním návrhu žalovanej právnym predchodcom, žalobcu. Ako vyplynulo z podania právneho predchodcu žalobcu zo dňa 16.10.2013, tento pre neplnenie zmluvných podmienok zo strany žalovanej túto vyzval na úhradu dlžnej sumy naraz vo výške 4.706,08 eura do 3 dní od doručenia upomienky. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná celkove uhradila sumu 1.285,60 eura do podania žaloby a po podaní žaloby žalovaná uhradila sumu 60 eur. Súd prvej inštancie uviedol že zástupca žalovanej na pojednávaní dňa 12.2.2018 vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, dôvodiac, že k zosplateniu úveru došlo dňa 16.10.2016 pre neuhradenie splátky splatnej dňa 20.8.2013. Preto podľa jeho názoru došlo k uplynutiu premlčacej doby dňa 20.8.2016, teda pred podaním žaloby na súd.

2. Súd prvej inštancie sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania uplatneného nároku Považoval za dôležité ustáliť, že predmetom sporu je nárok na zaplatenie dlžnej sumy z titulu zmluvy o pôžičke č. 7111240 zo dňa 18.7.2012, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej za odplatu finančné prostriedky vo výške 3.000 eur. Poskytnuté finančné prostriedky spolu s odplatom sa žalovaná

zaviazala splatiť 60 mesačnými splátkami po 93,56 eura. Uviedol, že predmetná zmluva podlieha režimu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pretože bola uzavretá medzi veriteľom ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svoje podnikateľskej činnosti poskytovanie úverov a pôžičiek a na druhej strane spotrebiteľom ako fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Skutočnosť, že v danom prípade bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver medzi stranami sporná nebola. Poznamenal, že pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania, zástupca žalovanej začiatok plynutia premlčacej doby ustálil na deň 20.8.2013, kedy bola splatná splátka, pre omeškanie úhrady ktorej podľa jeho názoru došlo k zosplateniu celého spotrebiteľského úveru. Súd v tejto súvislosti uviedol, že ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť dohody zmluvných strán o splnení dlhu v splátkach. Na túto dohodu potom nadväzuje aj taká dohoda (veta druhá ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka), podľa ktorej, ak dlžník nesplní niektorú zo splátok, stane sa zročným celý dlh (dohoda o strate výhody splátok), v takom prípade premlčacia doba vo vzťahu k celému dlhu začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Poukázal na to, že ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka treba vykladať vo väzbe na právne dôsledky upravené v § 565 Občianskeho zákonníka, ktoré obmedzuje veriteľa v práve požadovať splatenie celého dlhu. Právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky môže veriteľ využiť len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ak toto svoje právo v tejto lehote nevyužije, premlčacia doba pokračuje len vo vzťahu k neuhradenej splátke. Konštatoval, že veriteľ využil svoje právo žiadať zaplatenie celého dlhu naraz v dôsledku riadneho neuhradenia splátok až písomným podaním zo dňa 16.10.2013, pričom vychádzajúc z predloženého prehľadu splátok a úhrad k zosplateniu poskytnutého spotrebiteľského úveru došlo až po splatnosti splátky splatnej dňa 20.10.2013. Súd mal za to, že predmetné podanie obsahujúce právo veriteľa z titulu dohody o strate výhody splátok bolo žalovanej doručené až po splatnosti splátky splatnej dňa 20.10.2013, preto začiatok plynutia premlčacej doby vo vzťahu k zosplatennej pohľadávke je potrebné viazať na deň 20.10.2013, ku ktorému nastala splatnosť aj vo vzťahu k splátkam splatným po 20.10.2013. V danej veci, nakoľko predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, aj vo vzťahu k otázke premlčania je potrebné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa priaznivejšie. Premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Všeobecná trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Právo mohlo byť prvýkrát vykonané vtedy, ak je spôsobilé byť uplatnené v konaní pred súdom prostredníctvom návrhu na začatie konania. Uviedol, že v danom prípade vo vzťahu k neuhradeným splátkam splatným do 20.10.2013 treba posudzovať plynutie premlčacej doby jednotlivo vo vzťahu ku každej splátke počnúc odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých splátok a vo vzťahu k zosplatennej pohľadávke počnúc od 21.10.2013, t.j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti splátky splatnej dňa 20.10.2013, pre neuhradenie ktorej došlo k zosplateniu zostatku pohľadávky, resp. k využitiu práva veriteľa z titulu dohody o strate výhody splátok. Súd konštatoval, že od tohto momentu do momentu podania žaloby na súd (dňa 10.10.2016) neuplynula lehota viac ako tri roky, preto mal súd za to, že vznesená námietka premlčania uplatneného nároku dôvodná nie je.

3. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že preskúmaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere ohľadne zákonných náležitostí zistil, že preskúmaná zmluva obsahuje správne uvedený údaj RPMN. Zmluva síce neobsahuje jednoznačný údaj o momente konečnej splatnosti úveru (keď v zmluve je tento údaj uvedený ako: 7/2017), v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, poskytnutý úver ale nie je možné vyhlásiť za bezúročný a bez poplatkov, pretože zmluva mala písomnú formu a tiež obsahovala ostatné zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Keďže žalovaná riadne neplnila svoje zmluvné povinnosti, keď poskytnutý úver riadne a včas nesplácala, súd ju zaviazal na zaplatenie dlžnej sumy predstavujúcej rozdiel medzi sumou, ktorú žalovaná titulom poskytnutého úveru mala uhradiť (ide o sumu 4.055,20 eura, ktorá suma je nižšia, než žalovanej vyplynulo uhradiť z titulu poskytnutého úveru, ak by tento riadne splácala) a sumou 1.315,60 eura, ktorú už titulom úveru uhradila, t.j. na zaplatenie sumy 2.739,60 eura. Súd tiež zaviazal žalovanú na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy prihladnuc na čiastočné úhrady žalovanej realizované v období od 3.10.2016 do 25.11.2016, keď žalobcom uplatnený úrok z omeškania je v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP, keď v konaní plne úspešnou stranou sporu bol žalobca. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd nesprávne posúdil premlčanie žalovaného nároku. Poukázala na to, že k zosplateniu došlo dňa 16.10.2013 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.08.2013, keďže zo splátkového kalendára vyplýva, že posledná splátka bola zaplatená dňa 29.07.2013 a následne prestala s uhrádzaním splátok, trojročná premlčacia doba teda uplynula 20.08.2016. Žaloba bola podaná dňa 10.10.2016, v ktorom čase už bol žalovaný nárok premlčaný. Poukázala na ustanovenie § 103 OZ stanovuje, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (teda nie od splatnosti celého dlhu). Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku síce poukázal na ustanovenie §101, §103 a §565 OZ, avšak opomenul v danom prípade na ustanovenie §53 ods. 9 OZ, ktoré je rozhodujúce pre správne právne posúdenie veci a to z hľadiska ustálenia začiatku premlčacej lehoty. Právne posúdenie súdu je v rozpore s princípom ochrany spotrebiteľa, nakoľko poskytuje žalobcovi dlhšiu ako trojročnú lehotu na uplatnenie jeho práva. Poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23Co/35/2015 zo dňa 25.01.2016, Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 19Co/274/2016 zo dňa 13.10.2016 a rozhodnutie sp.zn. 19Co/211/2016 zo dňa 13.10.2016. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol.

5. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej voči rozsudku nevyjadril.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa právny predchodca žalobcu (obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s.) doručenu súdu dňa 10.10.2016 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 2.811,60 eura s príslušenstvom a náhradu trov konania. Svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel dňa 18.7.2012 zmluvu o pôžičke č. 7111240, na základe ktorej jej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 5.613,60 eura, ktoré sa žalovaná zaviazala splatiť 60 mesačnými splátkami po 93,56 eura. Žalovaná titulom pôžičky uhradila len sumu 1.285,60 eura. Keďže žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, listom zo dňa 16.10.2013 ju vyzval na okamžitú úhradu celej dlžnej sumy naraz. Súd prvej inštancie rozhodol o zmene účastníka na strane žalobcu uznesením č.k. 14Csp/162/2016-26 zo dňa 30.1.2017. Následne žalobca písomným podaním zo dňa 21.6.2017 vzal podanú žalobu v časti o zaplatenie sumy 42 eur s príslušenstvom späť a to titulom nákladov na vymáhanie pohľadávky a v časti o zaplatenie sumy 30 eur titulom úhrad žalovanej a konanie žiadal v tejto časti zastaviť. Súd vo veci vydal dňa 25.7.2017 platobný rozkaz č.k. 14Csp/162/2016-32. Proti tomuto platobnému rozkazu podala žalovaná včas odpor. V podanom odpore namietala aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu, keď v čase postúpenia pohľadávky žalobca nebol subjektom registrovaným v registri veriteľov oprávnených poskytovať spotrebiteľské úvery a takéto povolenie získal až dňa 5.8.2016. Z dôvodu podania odporu súd vydaný platobný rozkaz uznesením č.k. 14Csp/162/2016-44 zo dňa 22.9.2017 zrušil v celom rozsahu. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému odporu uviedol, že medzi ním a jeho právnym predchodcom existoval v čase pred postúpením pohľadávky zmluvný vzťah majúci charakter mandátnej zmluvy, na základe ktorej vykonával pre mandanta činnosť spojenú s vymáhaním jeho pohľadávky. Pokiaľ ide o námietku žalovanej ohľadne povolenia poskytovania spotrebiteľských úverov konštatoval, že on nebol poskytovateľom spotrebiteľského úveru žalovanej, keď jeho právny predchodca ako subjekt, ktorý žalovanej spotrebiteľský úver skutočne poskytol, takéto povolenie mal.

8. Podstatou odvolania žalovanej je jej námietka proti záveru súdu prvej inštancie o premlčaní žalovaného nároku. Súd prvej inštancie stanovil začiatok plynutia premlčacej doby nároku žalobcu odo dňa splatnosti splátky úveru splatnej dňa 20.10.2013 s odôvodnením, že pre nezaplatenie tejto splátky vyhlásil právny predchodca žalobcu predčasnú splatnosť úveru, a tak sa podľa § 103 Občianskeho zákonníka premlčacia doba počíta od tohto dňa. Uvedené závery súdu prvej inštancie však nezodpovedajú zistenému skutkovému stavu. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie doposiaľ vyplynulo, že v rámci spotrebiteľského záväzkového vzťahu právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej spotrebiteľský úver, ktorý však žalovaná nesplácala podľa dohodnutých podmienok. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ výzvou zo dňa 16.10.2013 uplatnil svoje právo a zosplatil celý úver v dôsledku neuhrádzania dojednaných splátok úveru riadne a včas. Záver súdu prvej inštancie,

že úver bol zosplatený na základe nesplatennej splátky zo dňa 20.10.2013 nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Súd prvej inštancie pri tomto závere vychádzal z predloženého prehľadu splátok a úhrad, z ktorého však nevyplýva, že žalovaná sa odstala do omeškania až neuhradením splátky zo dňa 20.10.2013. Podľa uvedeného prehľadu sa žalovaná dostala do omeškania už neuhradením splátok za máj, jún 2013, čomu zodpovedá aj vyjadrenie žalobcu v písomnom zosplatnení úveru zo dňa 16.10.2013 - „Napriek našej snahe ste nevzali vážne naše predchádzajúce upozornenie týkajúce sa zmluvy č. 7111240, ktorým sme Vám poskytli poslednú možnosť mesačného splácania pohľadávky a prelo Vás dôrazne žiadame...“ Je potrebné zdôrazniť, že pôvodný žalobca mohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, avšak v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva), to znamená, mohol tak urobiť po tom, čo bola žalovaná minimálne po dobu troch mesiacov v omeškaní so splatnou splátkou. Z uvedeného vyplýva, že konštatovanie súdu prvej inštancie, že k zosplatneniu došlo až na základe nesplatennej splátky zo dňa 20.10.2013 nie je správne. Navyše pôvodný žalobca ani nemohol vyhlásiť zosplatnenie úveru dňa 16.10.2013 pre splátku, ktorá mala byť splatná až dňa 20.10.2013, pretože nemohol dopredu vedieť, či táto splátka nebude žalovanou uhradená. Na základe uvedeného je potom potrebné prisvedčiť odvolacej námietke žalovanej, že plynutie premlčacej doby sa nemohlo začať od 20.10.2013.

9. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Je zrejmé, že citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (lehota na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. Ako už bolo uvedené vyššie, v prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta Občianskeho zákonníka), teda začína plynúť skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu.

10. V danom prípade je potrebné uzavrieť, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru ohľadom plynutia premlčacej doby, pričom v konaní nemal riadne preukázaný ani skutkový stav, t.j. na základe ktorej nesplatennej splátky došlo veriteľom k zosplatneniu žalovanej pohľadávky. Rovnako z dokazovania nevyplýva, kedy právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú na omeškané splátky a na možnosť zosplatnenia dlhu. Odvolací súd tiež uvádza, že zo žaloby žalobcu vôbec nevyplýva z čoho pozostáva žalovaná suma, ktoré neuhradené splátky a v akej výške boli do nej zahrnuté. S poukazom na uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude doplniť dokazovanie a opätovne preskúmať nárok žalobcu v zmysle uvedených záverov odvolacieho súdu a vo veci rozhodnúť. Vo svojom novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 3 CSP.

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).